

מסורת הש"ס

כִּמּוֹ שִׁנְיָה שׁוֹר חֲמוֹר וּגְמֹל. דָּבָר
לְכָל וְלֹא אֲמַרְיִן עַד שִׁיחָא מוֹעֵד בְּשַׁלְשָׁה
בְּשַׁלְשָׁה גְּנוּיָחוּמִי בְּשַׁלְשָׁה מִיַּיִן אִין הָא
לֹא בָּהּ שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים לִידֵּי דְּבַת אַחַת
שְׂמִיעָה לִּיהִי. הָא דְּתַנִּי מִשְׁמַע דְּדָבָר
אַחַד מִמְּחֻזִּין אוֹתוּ בְּשִׁטָּה הוּא הָדָר
צִיָּה: וְזוּר. אִין גַּמְר זָכֹר אִין לִין
לְהוֹיָא אֵלֶּה אֵת הַנֶּשִׁים עֲשִׂיו שְׁנֵאֵר
זְכוּרִי בָּהּ לְהוֹיָא אִף טוֹמְטוֹס
וְאֶדְרֵגוֹיטוֹס עִם הַנֶּשִׁים: נֶשִׁים
פְּטוּרוֹת. בְּפ"ק דְּקָדוֹשִׁין (דף לז):
יִלְפִינן לָהּ: מֵהֶקֶל. וְהוּא גַּמִּי מֵאוֹת
עֲשֵׂה שְׁהוּמָן גִּרְמָא וְנֶשִׁים חַיִּיבוֹת:
אַחֲרָא קָרָא לְמַעוּטִי סְפִיקָא. בְּתַנִּי
לְמַנָּה לִי קָרָא מֵהֵיכָא מִיַּיִן לִי לְחַיִּיבוֹת:
כְּצִיּוֹ מִזְכוּן. אֵלֶּה שְׁהֵיגֵד טַמּוֹן
דִּהָא וְדָא זָכֹר הוּא הֵלֶךְ אֵינְטֵרִיךְ
קָרָא לְמַעוּטִי: הִמְקָמָן. מִפְּרַש
בְּתַנְכַּת כְּתוּבוֹת (דף עז). הִמְקָמָן

שֶׁמַעֲדֵדִין אוֹתוֹן בְּלוֹאֹת כְּלָבִים :
וְהַמֶּלֶךְ נֹחֵם. שֶׁמֶלְכּוֹ בְּמִקּוֹם
שֶׁחוֹפְרִין אוֹתוֹ מִן הַקֶּרֶקֶק כְּדִמְפֹּרֶשׁ
בְּמַסַּכַּת כְּתוּבוֹת (סו.) וְכֵן אֵלּוֹ רִיחֹן
רַע וְאֵין יוֹלִין לַעֲלוֹת עִם חֲזִירֵיהֶם :

הגהות הב"ח

גַּתְּ לָהּ (ויקרא יט): **לֹא נִזְכָּרָה**
כּו'. מִיָּהוּ לְמִשְׁנֵה אַחֲרוֹנָה הוֹאִיל
וּזְכִּירָתוֹ לְכוּן אֶת רֵבּוֹ חֵיב דְּלִין לוֹ אֵלָּא
אִין אֶחָד: **דְּבַר אַחֵר כּו'.** פֶּרֶט לְצַעֲלֵי
קִבְּיָן מִפְּעֻמִּים^ט נִפְקָא כְּדַמְרִינָן
לְעִילָא^י הַלֵּךְ רִגְלִים לְמַעֲטוּי מִי
שַׁרְיָן מִשְׁעֻנָּה אַחֲרֵת לְבַד מִרְגְּלֵיו:
מִפְּנֵי

יכל זכורך מי שיכול לעלות
עם כל זכורך: נשים ועבדים
אלא עבדים מנלן אמר רב הונא
אדון אחד יצא זה שיש לו א
שהאשה חייבת בה עבד חייב
חייב רב ^טבומר לב לב מאמי

גליון הש"ס

נמראה הא למה לי קרא.
עיינ שיטה מקובצת רפ"ב
דב"מ ד"ה מלא פירות בשם
הרמב"ן:

לעזי רע"י

קורדו"ן [קורדוא"ן].
עור רך המיוצר בקורדובה
שבספרד.

א' (דף לז.) דנעשה מועד
כל מין ומין דהואיל והועד
פיד על מין אחרט אף כאן
לא כולן משום שטות: אי

כמי שגנה שור חמור וגמל ונעשה מועד לכלל אמר רב פפא אי שמייע ליה לרב הונא הא דתניא ^אאי זהו שומה זה המאבד כל מה שנותנים לו הוה הדר ביה איבעיא להו כי הוה הדר ביה ממקדע כסותו הוא דהוה הדר ביה דדמיא להא או דלמא מכולהו הוה הדר תיקו; וטומטום ואנדרוגינוס כו': תנן רבנן ^אזכור להוציא את הנשים זכורך להוציא טומטום ואנדרוגינוס כל זכורך לרבות את הקטנים אמר מר זכור להוציא את הנשים ^אהא למה לי קרא מכדי מצות עשה שהזמן גרמא הוא ^אוכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות אצטריך סלקא דעתך אמינא גילף ראייה ראייה מהקהל ^במה להלן נשים חייבות אף כאן נשים חייבות קמ"ל אמר מר זכורך להוציא טומטום ואנדרוגינוס בשלמא אנדרוגינוס אצטריך סלקא דעתך אמינא הואיל ואית ליה צד זכרות ליחייב קמ"ל דבריה בפני עצמו הוא אלא טומטום ספיקא הוא מי אצטריך ^גקרא למעוטי ספיקא אמר אב"י כשבציצו מבחוץ אמר מר כל זכורך לרבות את הקטנים והתנן חוץ מבחוץ שומה וקטן אמר אב"י לא קשיא ^דכאן בקטן שהגיע לחינוך כאן בקטן שלא הגיע לחינוך קטן שהגיע לחינוך ^הדרבנן היא אין ה"נ וקרא אסמכתא בעלמא ואלא קרא למאי אתא לכדאחרים ^ודרתנן) אחרים אומרים ^זהמקמץ והמצרף נחשת

כל זכורך יצאו אלו שאינן ראויין לעלות
אינן משוחררים וכו': בשלמא נשים כדאמרן
אמר קרא יאל פני האדון ה' מי שאין לו אלא
ין אחר הא למה לי קרא מכדי וכל מצוה
ה כל מצוה שאין האשה חייבת בה אין העבד
אמר רבינא לא נצרכה אלא למוי שחציו
דקתני נשים ועבדים שאינן משוחררין מאי
משוחררין כלל ליתני עבדים סתמא אלא
מאי נינהו מי שחציו עבד וחציו בן חורין
יהוקן: תנו רבנן רגלים פרט לבעלי קבין
גד ולחולה ולסומא ולזקן ולשאינו יכול
ללות ברגליו לאתווי מאי אמר רבא לאתווי
מפנקי

א וְלֹא־מִבּוֹלָהוּ. מִי־אֲמִירֵינָא דְכִין ⁽⁶⁾ דְּמִקְרַע דְּזִמְיָ לְהֹאִי הִדֵּר צִיָּה
גַּם לֹאִינָא דְחִשְׁבִּי בְּהִי מִקְרַע הִדֵּר צִיָּה אִלּוּ דְּלִמְלָא מִהֹאִי לְחֹדֵדִי:
ז בּוֹרֵךְ לְהוֹצִיא מִמָּזְמוֹם וּמִדְּרוֹגִינִים. בִּירוּשְׁלַיִם צִיָּה מִהֹאִי אֲמַר רַבִּי
יְהוּדָה בְּאֶנְדְּרוֹגִינִס דְּשִׁמְעִין לִיה ⁽⁷⁾ דְּמִתִּיר דְּמַחֲלִילֵין עֲלֵיהּ

דהבאי בשם רבי יהודה אומר אף
הקומא⁶ ולית בר נש אמר אף אלא
דהוה מודה על קדמייתא כו' ומוקי
טעמא דהתם גבי שבת⁷ דריש זכר
מה חלמוד לומר וברל אפילו מהזכר

עליו הכהן כל זמן שיש לו פנים ופנים
ואנדרוינוס: אלא שוממו
בפיא הוה: ואלע' דלנדרוינוס
נמי ספיקא הוה [אפ"ה מחייב]
מטעם מקל'ת זכורך כדאמר הש"ס
א' אלא שוממו האילי וגסי פטור
והא אימא אשה הוה ממילא
והוה פטרינא ליה כי היכי דלא לייתי חולין
לעורה וא"ת צדקה עק המלה
(דף כה: ושם) מפסיקין מוזר [עד נקבה
משלחן] (במדבר ה) [זכר] ודאי
נקבה ודאית ולא שוממו ואנדרוינוס
ולא פריך מידי אומר רבי' דהתם
איכא מרי קראי ומפיק ליה מיימרת
התם אלא אלא אלא אלא אלא אלא

רבינו חננאל

[illegible]

רבי יצחק בן צרוך ^(ה) ז"ע ויש להקשות לייטי על תנאי ואם הוא אשה ליהוי נדבה ואפילו למ"ד נדרים ונדבות אין קריצין ביו"ט ליקרבו לתומר דשפיר ^(ו) עדיף אפילו למאן דאמר תשלומין דראשון כדפי לעיל (דף ג.) וי"ל דמבטל ליה מסמיכה ואש"ג דסמיכה לא מיעבדא כדאיתא ביומא (דף ה.) מכל מקום לכתחילה אין לנו למקן קרבן כדי לבטלו מסמיכה דהכי קאמר הש"ס פרק האשה בפסחים (דף פט.) גבי ה' שנתערבו פסחיהן ונמנא יבטל באחד מהן ולא דמי לערל ועמא משלחין קרבנותיהן ויש לקמן ממעטינן ליה משום דכל שישנו בביתא ישנו בהבאה ולא משום סמיכה דהתם גבירא דא חיוברא הוא דרביעיה עליה ששינו ויהי יכול לסמוך אבל האי לאו בר חיוברא הוי דאימא איתתא הוא אבל האי קיל דמיפשוט מהבא דסמיכה בכל כחו צעין דאי באקפווי ידיו לייטי וליתני ולסמוך דהכי פריך לקמן פרק שני (דף טז.) ואיכא למימר דבכל ענין ממעט ליה קרא:

לא נצרבה אלא לחציו עבר וחציו בן חורין. ולא תימא דקאי עליה ג"ש דלה לה מאשה וקשה דעליה כתיב או חופשה לא ניתן לה ^(ז) ומוקי לה רבי עקיבא בהשולת (גיטין דף מה.) ^(ח) ואם וכבריות (דף לו.) בנחיה שפחה וזוהיה בת חורין וי"ל מכל מקום אכל עבדות כתיב דמוכח קרא או חופשה לא ניתן לה אך קשה הכא משמע בנחיה עבד לפי משנה אחרונה חייב דלפי משנה ראשונה קיימא הכא כדאיתא רחלמן ואלו בגיטין ריש השולת (דף מב.) ^(ט) מיבב עליה משנה אחרונה חייב או לא ששלים שקלים יתן לדאנוי אמר רחמנא אדון הוא ולפי משנה אחרונה חייב קדאמר התם מאי לאו לפי משנה אחרונה ואילו הכא פשיטא לן דאין לו אלא אדון אחד ויש לדמות דעד כהן לא היה אלא משום דעומד לבקו את רבו כמאן דשימיר דמי אבל התם כיוו דמית אגליא מילתא דלא הוה עומד לשחרור והתם כבריות (דף לו.) מתברר הרי"ז בענין אחר: